

7. Assistentie bij medische handelingen

* Beheer van de chirurgische en anesthesiologische uitrusting, buiten de ingrepen	B1
* Voorbereiding van de patiënt op de anesthesie en de chirurgische ingreep	B1
* Voorbereiding en instrumenteren bij niet-invasieve chirurgische en medische ingrepen	B2”.

Gezien om gevoegd te worden ons besluit van 20 september 2023 bepalende de lijst van de verpleegkundige activiteiten betreffende de basisverpleegkundige, alsmede jun uitoefeningsvoorwaarden.

FILIP

Van Koningswege :

Le Ministre de la Santé publique,
F. VANDENBROUCKE

SERVICE PUBLIC FEDERAL SANTE PUBLIQUE,
SECURITE DE LA CHAINE ALIMENTAIRE
ET ENVIRONNEMENT

[C - 2023/46640]

23 OCTOBRE 2023. — Arrêté royal modifiant l'arrêté royal du 12 janvier 2006 fixant les modalités d'enregistrement comme aide-soignant

PHILIPPE, Roi des Belges,

A tous, présents et à venir, Salut.

Vu la loi relative à l'exercice des professions des soins de santé, coordonnée le 10 mai 2015, l'article 56 ;

Vu l'arrêté royal du 12 janvier 2006 fixant les modalités d'enregistrement comme aide-soignant ;

Vu les avis du Conseil fédéral de l'Art infirmier, donnés les 10 mai 2022 et 30 mars 2023 ;

Vu l'avis du Conseil fédéral des sage-femmes, donné le 6 mai 2022 ;

Vu l'examen de proportionnalité et la mise à disposition de l'information concernant la réglementation sur le portail fédéral réalisés conformément aux articles 7 et 9 de la loi du 23 mars 2021 relative à un examen de proportionnalité préalable à l'adoption ou la modification d'une réglementation de profession dans le secteur de la santé ;

Vu l'avis n° 74.493/2 du Conseil d'Etat, donné le 11 octobre 2023, en application de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois sur le Conseil d'Etat, coordonnées le 12 janvier 1973 ;

Considérant l'avis de l'Inspecteur des Finances, donné le 31 juillet 2023 ;

Considérant l'accord du secrétaire d'Etat au Budget, donné le 12 septembre 2023 ;

Sur la proposition du Ministre de la Santé publique,

Nous avons arrêté et arrêtons :

Article 1er. L'article 2, 2°, a), de l'arrêté royal du 12 janvier 2006 fixant les modalités d'enregistrement comme aide-soignant, est remplacé par ce qui suit :

« a) soit une copie du certificat de qualification de l'enseignement secondaire de la Communauté française ou de la Communauté germanophone, ou du titre de l'enseignement secondaire de la Communauté flamande, ou une copie du certificat de qualification de l'enseignement de promotion sociale ou une copie du titre de l'enseignement pour adultes, délivré au terme d'une formation menant à la profession d'aide-soignant. Ce certificat de qualification ou titre atteste que la formation menant à la profession d'aide-soignant comprend au minimum 400 heures de contact d'enseignement théorique et de pratique professionnelle et au minimum 300 heures de contact d'enseignement clinique. On entend par « heures de contact », les heures de formation données par l'établissement d'enseignement et réalisées avec

FEDERALE OVERHEIDSDIENST VOLKSGEZONDHEID,
VEILIGHEID VAN DE VOEDSELKETEN
EN LEEFMILIEU

[C - 2023/46640]

23 OKTOBER 2023. — Koninklijk besluit houdende wijziging van het koninklijk besluit van 12 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels om geregistreerd te worden als zorgkundige

FILIP, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groet.

Gelet op de wet betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen, gecoördineerd op 10 mei 2015, artikel 56;

Gelet op het koninklijk besluit van 12 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels om geregistreerd te worden als zorgkundige;

Gelet op de adviezen van de Federale Raad voor Verpleegkunde, gegeven op 10 mei 2022 en 30 maart 2023;

Gelet op het advies van de Federale Raad voor Vroedvrouwen, gegeven op 6 mei 2022;

Gelet op de evenredigheidsbeoordeling en de terbeschikkingstelling van de informatie betreffende de regelgeving op het federale portaal, uitgevoerd overeenkomstig artikelen 7 en 9 van de wet van 23 maart 2021 betreffende een evenredigheidsbeoordeling voorafgaand aan de invoering of de wijziging van een beroepsreglementering in de gezondheidssector;

Gelet op advies nr. 74.493/2 van de Raad van State, gegeven op 11 oktober 2023, met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende het advies van de Inspecteur van Financiën, gegeven op 31 juli 2023;

Overwegende de akkoordbevinding van de staatssecretaris voor Begroting, gegeven op 12 september 2023;

Op de voordracht van de Minister van Volksgezondheid,

Hebben Wij besloten en besluiten Wij :

Artikel 1. Artikel 2, 2°, a), van het koninklijk besluit van 12 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels om geregistreerd te worden als zorgkundige, wordt vervangen als volgt:

“a) hetzij een kopie van het kwalificatiebewijs van het secundair onderwijs van de Franse gemeenschap of van de Duitstalige gemeenschap, of van een studiebewijs van het secundair onderwijs van de Vlaamse gemeenschap, of een kopie van het kwalificatiebewijs van het onderwijs voor sociale promotie of een kopie van het studiebewijs van het volwassenenonderwijs, uitgereikt op het einde van een opleiding die leidt tot het beroep van zorgkundige. Dit kwalificatie- of studiebewijs toont aan dat de opleiding die leidt tot het beroep van zorgkundige ten minste 400 contacturen theoretisch en praktisch onderwijs en ten minste 300 contacturen klinisch onderwijs omvat. “Contacturen” betekent in deze de opleidingsuren die door de onderwijsinstelling worden gegeven en waarbij voorzien wordt in de begeleiding van de leerling/

l'accompagnement de l'enseignant. Le titre ou certificat atteste également que la personne a réussi l'ensemble de la formation en ce compris les compétences spécifiques d'aide-soignant telles que définies dans le profil de compétences de l'aide-soignant repris en annexe du présent arrêté. L'enseignement clinique se réalise au chevet du patient et au moins 200 heures sont effectuées dans au moins deux des trois domaines suivants : en milieu hospitalier, en maison de repos et de soins, en soins à domicile. ».

Art. 2. L'article 2, 2°, b), du même arrêté, est remplacé par ce qui suit :

« b) soit une copie d'un certificat de qualification d'une formation suivie dans l'enseignement de promotion sociale, d'un titre d'une formation suivie dans l'enseignement pour adultes, ou d'une formation professionnelle, d'un certificat d'un titre de qualification partielle d'une formation de l'enseignement supérieur sanctionnant une formation qui, en complément des qualifications acquises ailleurs, est assimilée par les instances compétentes à la formation d'aide-soignant visée au point 2°, a) ; ».

Art. 3. Dans l'article 2, 2°, c), du même arrêté, remplacé par l'arrêté royal du 6 juin 2018, les modifications suivantes sont apportées :

1° dans le 1°, les mots « de formation d'infirmier » sont remplacés par les mots « de formation d'infirmier responsable de soins généraux, d'assistant en soins infirmier ou de sage-femme » ;

2° dans le 2°, les mots « dans le programme de formation de la première année d'infirmier précitée » sont remplacés par les mots « dans le programme de formation de la première année d'infirmier responsable de soins généraux, d'assistant en soins infirmier ou de sage-femme précitée » ;

3° le 3° est remplacé par ce qui suit : « a réalisé avec fruit au moins 150 heures de stage au chevet des patients, comprenant des soins aux personnes âgées. Ces heures de stages peuvent être incluses ou non dans le programme de formation de la première année d'infirmier responsable de soins généraux, d'assistant en soins infirmier ou de sage-femme précitée. ».

Art. 4. Dans le même arrêté, il est inséré un article *3bis* rédigé comme suit :

« Art.3bis. Peuvent, à titre transitoire, être enregistrées comme aide-soignant, les personnes qui sont titulaires du certificat d'études de deuxième année du troisième degré de l'enseignement secondaire, section 'services aux personnes', sous-secteur 'aide aux personnes' de l'enseignement technique secondaire ou de l'enseignement professionnel, et d'un certificat délivré au terme d'une formation d'aide-soignant obtenu au plus tard lors de l'année scolaire ou académique 2025-2026, formation comprenant une année d'études dans le cadre d'un enseignement de plein exercice ou l'équivalent en promotion sociale. ».

Art. 5. Le ministre qui a la Santé publique dans ses attributions est chargé de l'exécution du présent arrêté.

Donné à Bruxelles, le 23 octobre 2023.

PHILIPPE

Par le Roi :

Le Ministre de la Santé publique,
F. VANDENBROUCKE

student. Het studie- of kwalificatiebewijs bevestigt ook dat de persoon voor het geheel van de opleiding is geslaagd met inbegrip van de specifieke competenties van zorgkundige zoals bepaald in het competentieprofiel van de zorgkundigen zoals vastgesteld in bijlage van dit besluit. Het klinisch onderwijs wordt uitgevoerd aan het bed van de patiënt en ten minste 200 uur worden uitgevoerd in minstens twee van de volgende drie gebieden: ziekenhuizen, woonzorgcentra, thuiszorg.”.

Art. 2. Artikel 2, 2°, b), van hetzelfde besluit, wordt vervangen als volgt:“

b) hetzij een kopie van een kwalificatiebewijs van een opleiding van het onderwijs voor sociale promotie, van een studiebewijs van een opleiding van het volwassenenonderwijs, van een beroepsopleiding, of van een deelkwalificatiebewijs van een opleiding van het hoger onderwijs, die aanvullend op de elders verworven bekwaamheden door de bevoegde instanties gelijkgesteld is aan de opleiding van zorgkundige bedoeld in punt 2° a);“.

Art. 3. In artikel 2, 2°, c), van hetzelfde besluit, vervangen bij het koninklijk besluit van 6 juni 2018, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in 1°, worden de woorden “van de opleiding van verpleegkundige” vervangen door de woorden “van de opleiding van verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg, van basisverpleegkundige of van vroedvrouw”;

2° in 2°, worden de woorden “in het opleidingsprogramma van het voornoemde eerste jaar van verpleegkundige” vervangen door de woorden “in het opleidingsprogramma van het voornoemde eerste jaar van verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg, van basisverpleegkundige of van vroedvrouw”;

3° het 3° wordt vervangen als volgt: “met vrucht minstens 150 uren stage aan het bed van de patiënt te hebben doorlopen, met inbegrip van de zorg voor ouderen. Deze stage-uren kunnen al dan niet in het opleidingsprogramma van het voornoemde eerste jaar van verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg, van basisverpleegkundige of van vroedvrouw worden geïntegreerd”.

Art. 4. In hetzelfde besluit wordt een artikel *3bis* ingevoegd, luidende:

“Art.3bis. Kunnen bij wijze van overgangsmaatregel, als zorgkundigen geregistreerd worden de personen die beschikken over het getuigschrift van de studie van het tweede jaar van de derde graad van het secundair onderwijs, richting “personenzorg”, onderafdeling “hulp aan de personen” van het secundair technisch onderwijs of het beroepsopleiding, en een getuigschrift uitgereikt op het einde van een opleiding van zorgkundige behaald uiterlijk in het school- of academiejaar 2025-2026, wat een opleiding is die, in het kader van voltijds onderwijs of het gelijkwaardig in het onderwijs voor sociale promotie, één studiejaar omvat.”.

Art. 5. De minister bevoegd voor Volksgezondheid is belast met de uitvoering van dit besluit.

Gegeven te Brussel, 23 oktober 2023.

FILIP

Van Koningswege :

De Minister van Volksgezondheid,
F. VANDENBROUCKE

« Profil de compétences de l'aide-soignant »

Compétence 1 : Contribuer à l'établissement du diagnostic infirmier, sur base des connaissances cliniques et théoriques actuelles nécessaires. Mettre en œuvre le plan de soins délégué par l'infirmier responsable de soins généraux ou par l'assistant en soins infirmiers dans les limites de ses compétences.

1.1. Contribuer à l'établissement du diagnostic infirmier

- Mène des observations ciblées à partir d'une vision holistique dans les limites de ses compétences et des activités infirmières qui lui sont attribuées par la législation.
- Identifie les problèmes et les difficultés, les transmet à l'infirmier responsable de soins généraux ou l'assistant en soins infirmiers et formule des propositions pour améliorer la situation.
- Rassemble et rapporte à l'infirmier responsable de soins généraux ou l'assistant en soins infirmiers les données objectives, subjectives, précises et pertinentes via des évaluations de santé systémiques ou des données provenant des diverses sources.
- Utilise des outils d'évaluation evidence based et des instruments de mesure adaptés mis à sa disposition par les infirmiers responsables de soins généraux ou par les assistants en soins infirmiers au sein de l'équipe structurée dans laquelle il travaille.
- Tient compte de la vision holistique de la personne lors du recueil des données.

1.2. Mettre en œuvre le plan de soins délégué par l'infirmier responsable de soins généraux ou l'assistant en soins infirmiers dans les limites de ses compétences

- Organise les soins en collaboration avec les autres prestataires de soins et le patient/client.
- Organise l'exécution des soins sur base du plan de soins.
- Utilise les principes de réflexion critique pour le processus d'organisation des soins, sur la base de ses connaissances en sciences infirmières et d'autres disciplines.
- Implique dans la mesure du possible le patient/client dans l'organisation des soins, en tenant compte du fait qu'il dispose d'informations correctes et compréhensibles, pour permettre d'accepter les soins en toute connaissance de cause.
- Analyse et vérifie le plan de soins, en collaboration avec l'infirmier responsable de soins généraux, l'assistant en soins infirmiers, d'autres membres de l'équipe de soins et avec le patient/client.
- Tient compte de l'impact financier du plan de soins sur le patient/client et son entourage.
- Tient compte dans le plan de soins de la continuité des soins et du calendrier dans lequel les soins sont prévus.
- Tient compte de la diversité du patient/client.

1.3. Exécuter les soins infirmiers

- Exécute conformément à la législation en vigueur et en toute sécurité les prestations techniques de l'art infirmier pour lesquels il est compétent.
- Reconnaît et réagit rapidement selon les protocoles en vigueur en cas de situations d'urgence et de catastrophes.
- Utilise la technologie et les TIC disponibles pour conserver, consulter et noter les données et d'autres informations (d'ordre infirmier) du patient/client.
- Utilise et accompagne les technologies disponibles pour maximiser l'accès aux soins de santé et optimiser les résultats pour le patient/client.

- Applique les principes de réflexion critique et adopte une approche systématique pour résoudre les problèmes et ce, dans le cadre de l'exécution des soins infirmiers dans les limites de ses compétences.

1.4. Collabore à l'évaluation des soins infirmiers

- Collabore à l'évaluation des soins de manière systématique et continue par rapport aux objectifs prévus dans le plan de soins, avec la participation du patient/client.
- Partage et rapporte avec précision, à l'infirmier responsable de soins généraux, l'assistant en soins infirmiers et aux membres de l'équipe de soins, ses observations, les problèmes et les progrès réalisés par rapport aux résultats de soins attendus et ce, conformément aux normes professionnelles et à la politique organisationnelle.

Compétence 2 : Assurer une communication professionnelle

2.1. Communiquer de manière professionnelle

- Ecoute de manière active (verbale et non verbale)
- Comprend les besoins du patient/client avec son histoire.
- Donne l'opportunité au patient/client de donner son point de vue.
- Garde une attitude constructive.
- Vérifie s'il a bien compris ce que le patient/client voulait dire.
- Vérifie que le patient/client a bien compris ce que l'aide-soignant voulait dire.
- Respecte le silence du patient/client.
- Respecte les points de vue différents des siens.
- Interagit et communique avec les autres tout en respectant leur diversité.
- Respecte le principe de confidentialité des soins.
- Peut identifier les émotions et les conflits et réagit adéquatement.
- A une attitude empathique avec le patient/client afin de préserver une juste présence pour maintenir une relation professionnelle.

2.2. Informer le patient/client pour promouvoir son autonomie

- Facilite l'accès à l'information ou transmet toute demande à la personne compétente.
- Informe et conseille le patient et sa famille, conformément au plan de soins, en rapport aux activités infirmières déléguées.
- Encourage le patient/client sur ses propres possibilités.
- Donne des avis clairs, en tenant compte des compétences de santé du patient/client.
- Donne des informations en fonction des émotions/réactions du patient/client.

2.3. Documenter et partager l'information

- Communique oralement ainsi que par écrit ou par voie électronique, des informations claires, cohérentes et de manière précises avec des termes professionnels.
- Respecte le principe de confidentialité des données sur le patient/client.
- Communique et partage l'information pertinente concernant les patients/clients, des familles et /ou des soignants, avec l'infirmier responsable de soins généraux, l'assistant en soins infirmiers et les autres membres de l'équipe soignante impliqués dans les prestations de soins.

2.4. Utiliser l'informatique dans le projet de santé (E-health)

- Emploie la terminologie propre aux praticiens de l'art infirmier comme définie par le « centre de terminologie nationale ».
- Manipule et gère dans leurs principes de bases, les outils imposés par l'autorité publique, ou mis à disposition.
- Intègre les principes de base de l'architecture informatique des soins de santé.
- Partage et gère les données via les plateformes de partage agréées des soins de santé.
- Gère la partie infirmière d'un dossier patient/client informatique standard.
- Utilise la prescription électronique.

Compétence 3 : Collaborer**3.1. Collaborer avec le patient/client, la famille, le réseau**

- Adopte une attitude d'écoute et d'empathie.
- Instaure une relation avec le patient/client respectueuse de sa diversité.
- Utilise les techniques de relations d'aide et de négociation.
- Peut identifier les situations de conflits et réagit adéquatement en s'abstenant de porter tout jugement, en ayant recours aux techniques de communication et aux mécanismes organisationnels existants.
- Favorise l'autodétermination du patient/client dans les choix de sa santé.

3.2. Collaborer avec l'équipe interprofessionnelle

- Identifie et respecte, les rôles, différences et limites de chaque partenaire, intra et interprofessionnel, dans le cadre du projet de santé.
- Manifeste une attitude respectueuse d'écoute et de collaboration envers les autres membres de l'équipe
- Motive les autres à travailler en collaboration au profit de la réalisation de projet de santé.
- Contribue au bon fonctionnement de l'équipe au profit de la réalisation des objectifs communs du projet de santé, en instaurant un climat de respect, confiance et collaboration.
- S'engage dans la prise de décisions partagée efficace et respectueuse avec d'autres professionnels de soins.
- Assure la continuité des soins (interprofessionnelle) ou la collaboration interprofessionnelle aux projets de santé, et propose des suggestions quant aux adaptations utiles par rapport à sa sphère de compétence.
- Travaille avec les autres en vue de prévenir les conflits et utilise les techniques de négociations pour les résoudre.
- Apporte ses propres contributions dans les discussions d'équipe interprofessionnelle.

Compétence 4 : Assurer sa responsabilité professionnelle**4.1. Exercer une pratique éthique**

- Agit avec éthique dans sa pratique
- Collabore à l'identification des problématiques éthiques professionnelles impliquant les patients/clients, les collègues, les groupes et autres acteurs du système de santé.
- Contribue au dialogue et à la recherche de solutions aux problématiques éthiques.
- Défend les intérêts des patients/clients, notamment les patients/clients qui sont dans l'incapacité de parler pour eux-mêmes.
- Promeut l'équité dans les soins de santé conformément aux guides éthiques.

4.2. S'auto-évaluer

- Tient à jour son portfolio
- S'auto évalue régulièrement pour identifier les forces et les pistes d'amélioration de sa pratique.
- Tient compte des feedback formels et informels des patients/clients, pairs, collègues et autres acteurs du système de santé pour analyser sa pratique.
- Met en œuvre des stratégies pour atteindre les objectifs identifiés lors du processus d'évaluation.
- Interagit avec les pairs et les collègues pour développer sa pratique professionnelle.

4.3. Faire preuve de responsabilité professionnelle

- Exerce dans les limites de son domaine professionnel et de ses compétences.
- Réfère à l'infirmier responsable de soins généraux ou l'assistant en soins infirmiers toutes modifications de l'état du patient/client ou nécessitant une adaptation du plan de soins.
- Demande des conseils à l'infirmier responsable de soins généraux ou l'assistant en soins infirmiers pour les soins infirmiers dépassant ses propres compétences (connaissances, attitudes et aptitudes) ou son domaine de pratique.
- Demande les conseils de personnes compétentes dans une situation dépassant ses propres compétences (connaissances, attitudes et aptitudes) ou son domaine professionnel.
- Maintient une relation thérapeutique et professionnelle dans les limites du rôle professionnel.
- S'engage dans un processus continu de maintien et d'amélioration de ses compétences
- Participe à des formations permanentes.
- S'engage dans un processus continu d'amélioration de la qualité de la pratique professionnelle et de la sécurité des patients/clients.
- Fait preuve de responsabilité envers les patients/clients, la société et la profession, en reconnaissant les attentes de la société à l'égard de la profession et en y répondant.
- Respecte les différents niveaux de responsabilité afférant aux professionnels de la santé.
- Participe aux initiatives visant à améliorer l'accès aux soins de santé pour l'efficacité de ces services.
- Questionne la pratique des professionnels de santé de manière appropriée pour promouvoir la sécurité et la qualité.
- Identifie les incidents critiques, réagit adéquatement et/ou les transmet à l'infirmier responsable de soins généraux ou l'assistant en soins infirmiers.
- Prend des mesures appropriées en cas de pratiques illégales, inadéquates ou non éthiques.

4.4. Respecter la législation et les réglementations

- Pratique dans le respect des lois régissant l'exercice de l'art infirmier et des règlements professionnels et civils.
- Ancre sa pratique en référence au code de déontologie des praticiens de l'art infirmier belge.
- Respecte le devoir de discrétion.
- Respecte le secret professionnel conformément aux réglementations.
- Respecte la loi relative aux droits du patient et les autres législations relatives à la protection de la vie privée.

4.5. Promouvoir une culture de santé au travail

- Prend conscience de lui-même et gère efficacement les influences sur le mieux-être personnel et le rendement professionnel.
- Maintient et favorise une culture de collégialité, de respect dans les rapports professionnels.
- Promeut la santé et le mieux-être des collègues afin de favoriser des soins de qualité.
- Equilibre les exigences personnelles et professionnelles pour une pratique viable tout au long du cycle de vie professionnelle.
- Promeut une culture qui reconnaît les collègues en difficulté au niveau professionnel, les soutient et leur offre une aide efficace.

4.6. Participer à la défense professionnelle

- Participe aux activités destinées à influencer les politiques et les soins de santé, et à améliorer l'accès à ces soins.
- Promeut la diffusion, l'utilisation, de bonnes pratiques professionnelles.
- Promeut une image positive de la profession d'aide-soignant et contribue à la construction d'une identité professionnelle affirmée.
- S'engage à développer la profession d'aide-soignant.

Compétence 5 : Responsabiliser les individus, les familles et les groupes afin qu'ils adoptent un mode de vie sain et qu'ils se prennent en charge**5.1. Autonomiser le patient/client selon le plan de soins**

- Travaille avec le patient/client pour identifier et définir les déterminants de santé qui le(s) affectent.
- Guide le patient/client en vue d'acquérir, de rétablir et/ou de développer la capacité de mener une vie autonome.
- Collabore à l'éducation de la santé.

5.2. Favoriser la santé du patient/client et de l'environnement

- Collabore à l'amélioration des conditions de santé des patients/clients, d'un environnement, d'une communauté.
- Collabore aux stratégies de formation du patient/client afin de favoriser les modes de vies saines, la réduction des comportements à risque et les auto-soins préventifs selon le plan de soins.

- Participe à des activités de lutte contre la maladie et de promotion d'environnement et de styles de vie sains.

5.3. Collaborer aux méthodes éducatives de santé selon le plan de soins

- Enseigne aux patients/clients comment modifier leur comportement pour vivre plus sainement, comment mieux contrôler leur état de santé et comment faire face à un handicap ou à un deuil.
- Collabore aux stratégies d'apprentissage / d'enseignement appropriées aux besoins et caractéristiques de l'individu ou du groupe selon le plan de soins.
- Rapporte à l'infirmier responsable de soins généraux ou l'assistant en soins infirmiers les données afin que ce dernier évalue les résultats d'apprentissage et modifie en conséquence les approches de l'enseignement / de l'apprentissage, ainsi que le contenu.

Compétence 6 : Contribuer à la gestion de projet de santé

6.1. Contribuer à la gestion des ressources pour une pratique économiquement et écologiquement efficiente

- Contribue à l'identification des besoins des consommateurs de soins, des facteurs de risques, de la complexité des tâches, et de l'objectif à atteindre en tenant compte de la répartition des ressources.
- Contribue à l'identification des points d'attention après évaluation des ressources.
- Défend les ressources, en incluant les technologies, qui améliorent les pratiques des soins infirmiers.
- Assiste le patient/client en vue de collaborer avec l'assistant en soins infirmiers et l'infirmier responsable de soins généraux afin d'identifier les services appropriés pour rencontrer ses besoins dans la continuité du processus de soins.

6.2. Attribuer les soins au professionnel de santé le plus approprié, de manière efficace et sûre

- Accepte les activités déléguées correspondant à son niveau de compétence et à son domaine professionnel légal.
- Assume la responsabilité des activités déléguées.

Compétence 7 : Contribuer à l'évaluation et garantir la qualité des soins afin d'améliorer sa propre pratique professionnelle

7.1. Fonder sa pratique sur des données probantes

- Applique les principes de raisonnement critique et une approche par résolution de problème dans toutes les situations professionnelles.
- Argumente ses actions sur base de savoirs issus de différentes sources, du contexte et du choix des patients/clients.
- Réalise des soins, selon le plan de soins, les protocoles et procédures institutionnels.
- Participe à la recherche de bonnes pratiques.

- Diffuse et partage les recommandations de bonne pratique avec les collègues.

7.2. Contribuer à l'évaluation et garantir la qualité

- Documente la pratique des soins infirmiers de manière responsable et éthique.
- Contribue à l'identification des aspects importants de la pratique des soins infirmiers à évaluer pour la qualité.
- Contribue à l'évaluation de la qualité, de la sécurité et l'efficacité de la pratique des soins infirmiers.
- Recueille les données pour évaluer la qualité et l'efficacité de la pratique des soins infirmiers.
- Démonstre de la créativité et de l'innovation pour l'amélioration de la qualité de la pratique des soins infirmiers.
- Participe avec l'équipe interprofessionnelle dans l'évaluation des soins et des soins de santé.

7.3. Collaborer à la formation des étudiants et des professionnels de la santé

- S'engage dans la formation des étudiants et des collègues pour le développement de leur profession et la qualité des soins de santé.
- S'engage à être une personne ressource pour les étudiants, les collègues et le public.
- Est un modèle professionnel pour les étudiants, les collègues et les autres professionnels.
- Porte attention aux questions et problématiques rencontrées par les étudiants et les collègues.
- Partage ses apprentissages, son expérience, ses idées avec les étudiants et les collègues.
- Identifie les besoins de formation et priorise les objectifs d'apprentissage des étudiants aide-soignant.
- Propose des situations d'apprentissage pertinentes, en lien avec les objectifs d'apprentissage, aux étudiants aides-soignants.
- Tient compte des compétences et des limites de l'étudiant et du collègue en apprentissage.
- Promeut un environnement de travail sécuritaire, propice à l'apprentissage et au développement professionnel.
- Assure la sécurité des patients/clients dans les situations d'apprentissage.
- Accompagne l'étudiant et le collègue dans une démarche d'évaluation de leur pratique.
- Propose un feedback constructif, formel ou informel, dans le processus d'évaluation des étudiants et collègues.
- Promeut l'auto-apprentissage et la recherche de solutions par l'étudiant, le collègue.
- Promeut un climat psychoaffectif favorable à l'apprentissage.

Vu pour être annexé à notre arrêté du 23 octobre 2023 modifiant l'arrêté royal du 12 janvier 2006 fixant les modalités d'enregistrement comme aide-soignant.

PHILIPPE

Par le Roi :

Le Ministre de la Santé publique,
F. VANDENBROUCKE

Bijlage bij het koninklijk besluit van 23 oktober 2023 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 12 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels om geregistreerd te worden als zorgkundige.

“Competentieprofiel van de zorgkundige”

Competentie 1: Bijdragen aan de uitwerking van een verpleegkundige diagnose op basis van theoretische en klinische kennis. Het zorgplan uitvoeren dat door de verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg of basisverpleegkundige binnen zijn/haar bevoegdheid is gedelegeerd.

1.1. Bijdragen aan de uitwerking van een verpleegdiagnose

- Voert gerichte observaties vanuit een holistische visie en binnen zijn/haar bevoegdheden en de activiteiten die de wetgeving hem/haar heeft toevertrouwd.
- Erkent problemen en moeilijkheden, geeft deze door aan de verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg of basisverpleegkundige en doet voorstellen om de situatie te verbeteren.
- Verzamelt en rapporteert objectieve, subjectieve, nauwkeurige en relevante gegevens via systemische gezondheidsevaluaties of gegevens uit verschillende bronnen aan de verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg of basisverpleegkundige.
- Gebruikt evidence based evaluatietechnieken en aangepaste meetinstrumenten door de verpleegkundigen verantwoordelijk voor de algemene zorg of basisverpleegkundige ter beschikking gesteld in de gestructureerde equipe waar hij/zij werkt.
- Houdt rekening met de holistische mensvisie bij het verzamelen van de gegevens.

1.2. Het zorgplan uitvoeren dat door de verpleegkundige verantwoordelijk voor algemene zorg of door de basisverpleegkundige binnen zijn/haar bevoegdheid is gedelegeerd

- Organiseert de zorg in samenwerking met de andere zorgverstrekkers en de patiënt/cliënt.
- Organiseert de uitvoering van de zorg op basis van het zorgplan.
- Wendt kritisch denkvermogen aan bij de planning voor de organisatie van de zorg, op basis van zijn kennis van verpleegwetenschap en van andere disciplines.
- Betrekt in de mate van het mogelijke de patiënt/cliënt bij de organisatie van de zorg waarbij er rekening mee wordt gehouden dat hij/zij beschikt over correcte en begrijpelijke informatie, wat hem/haar toelaat behandelingen te aanvaarden met kennis van zaken.
- Analyseert en herbekijkt het zorgplan, in samenwerking met de verpleegkundige verantwoordelijk voor de algemene zorg, basisverpleegkundige en andere leden van het zorgteam en de patiënt/cliënt.
- Houdt rekening met de financiële impact van het zorgplan op de patiënt/cliëntbewoner en zijn/haar netwerk.
- Houdt in het zorgplan rekening met de continuïteit van zorg en het tijdpad waarbinnen de zorg gepland wordt.
- Houdt rekening met de diversiteit van de patiënt/cliënt.

1.3. De verpleegkundige zorg uitvoeren

- Voert conform de geldende wetgeving en in alle veiligheid de technische verpleegkundige handelingen uit waarvoor hij/zij bevoegd is.
- Herkent en reageert snel bij noodsituaties en rampen en volgt de hiervoor geldende richtlijnen.
- Maakt gebruik van de voorhanden zijnde technologie en ICT om data en andere (verpleegkundige) gegevens van de patiënt/cliënt te bewaren, te raadplegen en te noteren.

- Gebruikt en begeleidt de beschikbare technologieën om de toegang tot gezondheidszorg te maximaliseren en de resultaten te optimaliseren voor de patiënt/cliënt.
- Wendt de principes van kritisch denken aan en hanteert een systematische aanpak voor de oplossing van problemen bij de uitvoering van verpleegkundige zorg binnen zijn/haar bevoegdheid.

1.4. Meewerken aan de evaluatie van de verpleegkundige zorg

- Werkt mee aan de evaluatie van de zorg op een continue, systematische wijze in relatie tot de geplande doelstellingen opgenomen in het zorgplan met inspraak van de patiënt/cliënt.
- Deelt en rapporteert zijn observaties, problemen en geboekte vooruitgangen in verhouding tot de verwachte zorgresultaten aan de verpleegkundige verantwoordelijk voor de algemene zorg, basisverpleegkundige en het zorgteam nauwkeurig en dit in overeenstemming met de professionele normen en het organisatorische beleid.

Competentie 2: Beroepsmatig duidelijk te communiceren

2.1. Beroepsmatig communiceren

- Luistert actief (verbaal en non-verbaal)
- Begrijpt de noden van de patiënt/cliënt, vanuit zijn/haar voorgeschiedenis.
- Geeft de patiënt/cliënt ruimte om zijn/haar mening te geven.
- Neemt steeds een constructieve houding aan.
- Gaat na of hij/zij goed begrepen heeft wat de patiënt/cliënt eigenlijk bedoelt.
- Gaat na of de patiënt/cliënt goed heeft begrepen wat de zorgkundige bedoelt.
- Respecteert het stilzwijgen van de patiënt/cliënt.
- Respecteert standpunten die verschillen van zijn/haar eigen standpunt.
- Brengt een wisselwerking op gang en communiceert met anderen, met respect voor hun diversiteit.
- Respecteert het vertrouwelijkheidsbeginsel van de zorg.
- Kan emoties en conflicten herkennen en er adequaat op reageren.
- Gaat op een empathische wijze om met de patiënt/cliënt waarbij een juiste aanwezigheid bewaard wordt om een professionele relatie te behouden.

2.2. Informeert de patiënt/cliënt om hem/haar zelfstandiger te maken

- Vergemakkelijkt de toegang tot informatie of verwijst vragen door naar de juiste persoon.
- Informeert en adviseert de patiënt/cliënt en zijn/haar familie conform het zorgplan, voor wat betreft de gedelegeerde verpleegkundige activiteiten.
- Moedigt de patiënt/cliënt aan in zijn/haar eigen mogelijkheden.
- Geeft duidelijk advies, rekening houdend met de gezondheidsvaardigheden van de patiënt/cliënt.
- Verstrekt informatie, waarbij hij/zij rekening houdt met de emoties/reacties van de patiënt/cliënt.

2.3. Rapporteren en informatie delen

- Communiceert mondeling alsook schriftelijk of elektronisch duidelijke, coherente informatie op een nauwkeurige manier, met gebruik van vaktermen.
- Respecteert de vertrouwelijkheid van de gegevens van de patiënt/cliënt.

- Communiceert en deelt relevante informatie over patiënten/cliënten, van familie en/of verplegend personeel met de verpleegkundige verantwoordelijk voor de algemene zorg, basisverpleegkundige en andere leden van het zorgteam die mee instaan voor de zorgverlening.

2.4. Gebruikmaken van informatica in het kader van het zorgproces (E-health)

- Maakt gebruik van vaktermen eigen aan verpleegkundigen zoals bepaald door het “nationaal terminologiecentrum”.
- Hanteert en beheerst de basisbeginselen van de tools die door de overheid worden opgelegd of die ter beschikking worden gesteld.
- Is vertrouwd met de IT-architectuur in de gezondheidszorg.
- Deelt en beheert gegevens via erkende platforms voor gegevensdeling in de gezondheidszorg.
- Gebruikt het verpleegkundige gedeelte van een standaard elektronisch patiënt/cliëntdossier.
- Maakt gebruik van het elektronische voorschrift.

Competentie 3: Samenwerken

3.1. Samenwerken met de patiënt/cliënt, zijn/haar familie en het netwerk

- Luistert en heeft een goed inlevingsvermogen.
- Bouwt een zorgrelatie op met respect voor de diversiteit van de patiënt/cliënt.
- Maakt gebruik van hulp- en onderhandelingstechnieken.
- Kan conflictsituaties herkennen en er adequaat op reageren zonder enig oordeel te vellen en met behulp van communicatietechnieken en de bestaande organisatiemechanismen.
- Moedigt de zelfbeschikking van patiënten/cliënten aan bij het maken van gezondheidskeuzes.

3.2. Samenwerken met het interprofessioneel team

- Herkent en respecteert in het kader van het zorgproces de rollen, verschillen en grenzen van iedere partner, zowel binnen het eigen vakgebied als ten aanzien van andere vakgebieden.
- Neemt een respectvolle houding aan, luistert en werkt samen met de andere teamleden.
- Motiveert anderen om samen te werken aan de uitvoering van het zorgproces.
- Draagt bij aan een goede teamwerking om samen de gemeenschappelijke doelstellingen van het zorgproces te verwezenlijken in een klimaat van respect, vertrouwen en samenwerking.
- Overlegt met andere zorgverleners om samen met hen op een doeltreffende en respectvolle manier beslissingen te nemen.
- Verzekert de continuïteit van de (interprofessionele) zorgverlening of de interprofessionele samenwerking in het kader van de zorgprocessen en doet voorstellen tot bijsturing m.b.t. zijn/haar eigen competentiedomein.
- Werkt samen met anderen om conflicten te voorkomen en maakt gebruik van onderhandelingstechnieken om eventuele conflicten op te lossen.
- Maakt zijn eigen professionele standpunt kenbaar tijdens overleg met het interprofessionele team.

Competentie 4: Professionele verantwoordelijkheid nemen**4.1. Een ethische beroepsuitoefening nastreven**

- Handelt ethisch in zijn/haar praktijk
- Werkt mee aan de herkenning van ethische problemen m.b.t. patiënten/cliënten, collega's, groepen en andere actoren van het gezondheidssysteem.
- Werkt mee aan het bespreken van of zoeken naar oplossingen van ethische vraagstukken.
- Behartigt de belangen van patiënten/cliënten, meer bepaald patiënten/cliënten die niet voor zichzelf kunnen opkomen.
- Bevordert een billijke gezondheidszorg in overeenstemming met de ethische richtlijnen.

4.2. Zichzelf evalueren

- Houdt zijn/haar portfolio bij
- Evalueert zichzelf regelmatig om zijn/haar sterke punten en verbeterpunten op te sporen.
- Houdt rekening met de formele en informele feedback van patiënten/cliënten, gelijken, collega's en andere actoren van het gezondheidssysteem om zijn beroepsuitoefening te analyseren.
- Voert strategieën uit om de doelstellingen die in het kader van de evaluatie werden vastgelegd te verwezenlijken.
- Werkt een wisselwerking met lotgenoten en collega's in de hand om zijn beroepsuitoefening verder te ontwikkelen.

4.3. Blijk geven van professionele verantwoordelijkheid

- Handelt binnen de grenzen van zijn beroepsdomein en zijn eigen competenties.
- Koppelt terug naar de verpleegkundige verantwoordelijk voor de algemene zorg of basisverpleegkundige wanneer de gezondheidstoestand van de patiënt/ cliënt wijzigt en bijgevolg het zorgplan dient te worden aangepast.
- Vraagt aan de verpleegkundige verantwoordelijk voor de algemene zorg of basisverpleegkundige advies over verpleegkundige handelingen waarvoor hij/zij niet over de nodige competenties (kennis, vaardigheden en attitude) of praktijkuitvoering beschikt.
- Vraagt raad aan deskundigen in situaties die zijn/haar eigen competenties (kennis, vaardigheden en attitude) of beroepsdomein overstijgen.
- Onderhoudt een therapeutische en professionele relatie binnen de grenzen van zijn/haar professionele rol.
- Onderhoudt zijn/haar competenties voortdurend en scherpt ze aan.
- Neemt deel aan permanente opleiding.
- Streeft ernaar de kwaliteit van zijn/haar beroepsuitoefening en de veiligheid van patiënten/cliënten voortdurend te verbeteren.
- Neemt aantoonbaar verantwoordelijkheid op ten aanzien van patiënten/cliënten, de maatschappij en vakgenoten door de verwachtingen van de maatschappij ten aanzien van het beroep te erkennen en daaraan te voldoen.
- Respekteert de verschillende verantwoordelijkheidsniveaus van gezondheidsprofessionals.
- Draagt bij aan initiatieven om gezondheidszorg beter toegankelijk te maken om zo de efficiëntie van de dienstverlening te verhogen.
- Stelt de praktijken van gezondheidsprofessionals op een adequate manier in vraag om een betere veiligheid en kwaliteit te garanderen.

- Identificeert kritieke incidenten, reageert er adequaat op en/of geeft ze door aan de verpleegkundige verantwoordelijk voor de algemene zorg of basisverpleegkundige.
- Neemt passende maatregelen bij illegale, onaangepaste of onethische praktijken.

4.4. De wetgeving en regelgeving naleven

- Verleent verpleegkundige zorg binnen de grenzen van het wetgevende en professionele kader.
- Past de Belgische deontologische code voor verpleegkundigen toe.
- Leeft de discretieplicht na.
- Respecteert het beroepsgeheim conform het regelgevende kader.
- Respecteert de wet betreffende de rechten van de patiënt en andere privacywetgeving.

4.5. Een gezondheidscultuur op het werk aanmoedigen

- Is zich bewust en beheerst effectief invloeden op persoonlijk welzijn en werkprestaties.
- Bouwt mee aan een cultuur van collegialiteit, respect en professionele relaties.
- Bevordert de gezondheid en het welzijn van collega's voor een kwaliteitsvolle zorgverlening.
- Brengt persoonlijke en professionele eisen en verwachtingen in balans met een leefbare uitoefening van het beroep, zijn/haar hele loopbaan lang.
- Ijvert ervoor om collega's die het moeilijk hebben op het werk op te merken, te ondersteunen en op een doelmatige manier te helpen.

4.6. Deelnemen aan de verdediging van het beroep

- Neemt deel aan activiteiten die erop gericht zijn het beleid en de gezondheidszorg aan te sturen en de zorg beter toegankelijk te maken.
- Bevordert de verspreiding en toepassing van aanbevelingen voor de goede beroepspraktijk.
- Draagt bij aan een positief imago van het beroep van zorgkundige en geeft mee vorm aan een duidelijke beroepsidentiteit.
- Draagt bij aan de ontwikkeling van het beroep van zorgkundige.

Competentie 5: Personen, families en groepen responsabiliseren zodat ze een gezonde levensstijl aannemen en zorg dragen voor zichzelf

5.1. De autonomie van de patiënt/cliënt bevorderen volgens het zorgplan

- Peilt samen met de patiënt/cliënt naar de factoren die zijn/haar gezondheid bepalen.
- Begeleidt de patiënt/cliënt zodat die (opnieuw) een zelfstandig leven kan leiden.
- Werkt mee aan gezondheidseducatie.

5.2. De gezondheid van patiënt/cliënt en leefmilieu bevorderen

- Draagt bij aan betere gezondheidsomstandigheden voor patiënten/cliënten, milieu en gemeenschap.
- Werkt mee aan de voorlichting aan de patiënt/cliënt met als doel een gezonde levenswijze, preventie en het voorkomen van risicogedrag, volgens het zorgplan.
- Neemt deel aan activiteiten voor ziektebestrijding, alsook de bevordering van een gezonde levensstijl en het milieu.

5.3. Meewerken aan gezondheidsopvoedingsmethoden zoals beschreven in het zorgplan

- Leert patiënten/cliënten hoe ze hun gedrag kunnen veranderen om gezonder te leven, hoe ze meer controle kunnen krijgen over hun gezondheidstoestand en hoe ze kunnen omgaan met een handicap of een overlijden.
- Werkt mee aan leer- en onderwijsstrategieën die passen bij de behoeften en kenmerken van het individu of de groep volgens het zorgplan.
- Rapporteert aan de verpleegkundige verantwoordelijk voor de algemene zorg of basisverpleegkundige zodat die de leerresultaten kan evalueren en inhoud en aanpak van de educatie kan bijsturen.

Competentie 6: Bijdragen aan het beheer van het zorgproces**6.1. Draagt bij aan het efficiënt inzetten van de beschikbare middelen, zowel economisch als ecologisch**

- Draagt bij aan het bepalen van de noden van de zorgontvangers, de risicofactoren, de complexiteit van de taken en de beoogde doelstelling, met een optimale verdeling van middelen.
- Draagt na evaluatie van de middelen bij aan het bepalen van de aandachtspunten.
- Pleit voor de inzet van middelen, met inbegrip van technologieën, die de verpleegkundige zorgen optimaliseren.
- Helpt in samenwerking met de basisverpleegkundige en de verpleegkundige verantwoordelijk voor de algemene zorg de patiënt/cliënt te bepalen welke diensten het best tegemoetkomen aan zijn/haar noden in het verlengde van het zorgproces.

6.2. De zorg op een doeltreffende, veilige manier aan de meest aangewezen gezondheidszorgprofessional toewijzen

- Aanvaardt gedelegeerde activiteiten die aansluiten bij zijn/haar competentieniveau en wettelijk beroepsdomein.
- Neemt de verantwoordelijkheid voor gedelegeerde activiteiten.

Competentie 7: Bijdragen aan de evaluatie en kwaliteitsborging van de zorg om de eigen beroepspraktijk te verbeteren**7.1. De eigen praktijk baseren op relevante gegevens**

- Past de principes van kritisch denken toe en hanteert een systematische aanpak voor het oplossen van problemen in alle mogelijke professionele situaties.
- Argumenteert zijn/haar handelen op basis van kennis van verschillende bronnen, de context en de keuze van de patiënten/cliënten.
- Verleent zorg, volgens het zorgplan, de protocollen en institutionele procedures.
- Neemt deel aan onderzoek voor best practices.
- Verspreidt en deelt aanbevelingen voor goede praktijkvoering met collega's.

7.2. Bijdragen aan de evaluatie en kwaliteit waarborgen

- Documenteert de uitvoering van de verpleegkundige zorg op een verantwoorde en ethische manier.
- Draagt bij aan het identificeren van de voornaamste verpleegkundige zorgen die geëvalueerd moeten worden ter opvolging van de kwaliteit.
- Draagt bij aan de evaluatie van kwaliteit, veiligheid en doeltreffendheid van de verpleegkundige zorgen
- Verzamelt gegevens om de kwaliteit en de doeltreffendheid van de verpleegkundige zorgen te evalueren
- Toont creativiteit en innovatie voor de verbetering van de kwaliteit van de verpleegkundige praktijk.
- Neemt deel aan het interprofessionele team bij de evaluatie van de zorg en gezondheidszorg.

7.3. Bijdragen aan de vorming van studenten en gezondheidsprofessionals

- Werkt mee aan de opleiding van studenten en collega's ter ontwikkeling van hun beroep en de kwaliteit van de gezondheidszorg.
- Is een referentiepersoon voor studenten, collega's en het publiek.
- Is een rolmodel voor studenten, collega's en andere professionals.
- Besteedt aandacht aan de vragen en problemen van studenten en collega's.
- Deelt zijn/haar kennis, ervaring en ideeën met studenten en collega's.
- Identificeert de opleidingsbehoeften en bepaalt prioritaire leerdoelen voor studenten zorgkundige.
- Stelt relevante leersituaties voor aan studenten zorgkundige die aansluiten bij de leerdoelen.
- Houdt rekening met de competenties en beperkingen van studenten en collega's in opleiding.
- Streeft een veilige werkomgeving na, waarin iedereen kan leren en zich professioneel kan ontwikkelen.
- Staat in voor de veiligheid van patiënten/cliënten in leersituaties
- Begeleidt studenten en collega's bij een evaluatie van hun praktijk.
- Verstrekt formele of informele opbouwende feedback in het kader van de beoordeling van studenten en collega's.
- Moedigt het zelfstandig leren en zoeken naar oplossingen aan bij studenten en collega's.
- Bevordert een goede leeromgeving.

Gezien om gevoegd te worden bij ons besluit van 23 oktober 2023 houdende wijziging van het koninklijk besluit van 12 januari 2006 tot vaststelling van de nadere regels om geregistreerd te worden als zorgkundige.

FILIP

Van Koningswege :
De Minister van Volksgezondheid,
F. VANDENBROUCKE